

**SZKOŁA PODSTAWOWA IM. WINCENTEGO WITOSA
W WOLI BATORSKIEJ**

WYMAGANIA EDUKACYJNE
Z ETYKI
W KLASACH 1-3

Wymagania edukacyjne etyka klasa 1-3

Ocena celująca - Uczeń zna i rozumie podstawowe pojęcia etyczne, zawsze trafnie odnosi je do codziennych sytuacji życiowych, wzorowo przygotowany do każdej lekcji, biegle posługuje się zdobytą wiedzą i umiejętnościami, samodzielnie wysuwa poprawne wnioski, którymi chętnie dzieli się, biorąc aktywny udział w zajęciach, zadania wykonuje samodzielnie, starannie i zgodnie z treścią polecenia, wzorowo prowadzi zeszyt,

Ocena bardzo dobra - Uczeń zna i rozumie podstawowe pojęcia etyczne, którymi posługuje się ze swobodą i łatwością, trafnie odnosi je do codziennych sytuacji życiowych, zazwyczaj przygotowany do lekcji, najczęściej wysuwa poprawne wnioski, którymi dzieli się podczas zajęć, wywiązuje się z powierzonych mu zadań, wykonuje je starannie, zgodnie z poleceniem, prowadzi zeszyt,

Ocena dobra - Uczeń zna pojęcia etyczne, rozumie sens tematów poruszanych podczas zajęć lekcyjnych, w większości potrafi je odnieść do codziennych sytuacji życiowych, przy pomocy nauczyciela potrafi odpowiedzieć na zadany temat, udziela odpowiedzi na proste pytania kilkoma słowami, zadane prace manualne wykonuje szybko, zazwyczaj starannie, zeszyt prowadzi niekompletnie,

Ocena dostateczna - Uczeń w większości rozumie omawiane zagadnienia etyczne, przy pomocy nauczyciela potrafi odnieść je do sytuacji życiowych, w czasie zajęć pozostaje bierny, rzadko wywiązuje się z powierzonych mu zadań, zadane prace manualne wykonuje szybko, mało starannie, nie zawsze zgodnie z tematem, nie posiada zeszytu zajęć,

Ocena dopuszczająca - Uczeń rozpoznaje pojęcia etyczne i przy pomocy nauczyciela udaje mu się odnieść je do codziennych sytuacji życiowych, ma trudności z udzielaniem odpowiedzi na proste pytania kilkoma słowami, nawet przy pomocy nauczyciela, zapomina o powierzonych mu zadaniach, zadane prace na lekcji wykonuje niechętnie, szybko, mało starannie, nie zawsze zgodnie z tematem, nie posiada zeszytu zajęć,

Ocena niedostateczna – uczeń nie opanował wiedzy i umiejętności potrzebnych na ocenę dopuszczającą

Ocenianie

Ocena z etyki powinna, w większym stopniu niż w przypadku innych przedmiotów, uwzględniać wysiłek, wkład pracy i zaangażowanie uczniów. Nie należy oceniać poglądów, należy je przedyskutować, i jeśli są jawnie fałszywe, oczekiwać ich zmiany pod wpływem argumentacji i pouczających przykładów.

Treści nauczania

Układ treści nauczania	Umiejętności ucznia
Ja i moi koledzy	• Uczeń próbuje nawiązywać kontakty z rówieśnikami, uwzględniając te czynniki, które mogą te relacje zakłócać, np. widzi zależność między wyśmiewaniem się z kogoś a poprawnością stosunków z tym kimś, złośliwością a powstawaniem konfliktów itp. • Potrafi kontaktować się z rówieśnikami o różnym wyglądzie, narodowości, stopniu sprawności. • Nie ocenia innych ludzi na podstawie ich zewnętrznych cech lub pochopnie, wie, że taka ocena może być źródłem przykrości dla innych ludzi. • Nie chętnie się z żadnego powodu, nie przechwala, czy to z racji większych niż inni umiejętności w jakiejś dziedzinie, czy też z racji posiadania lepszych niż inni rzeczy. • We wszystkich konfliktach potrafi dostrzegać winę nie tylko cudzą, ale i swoją, posiada odwagę cywilną, umie przyznać się do swych błędów. • Jest prawdomówny, rozumie, że kłamstwo nie jest dobrym sposobem na przezwyciężanie trudności i konfliktów w życiu codziennym.
Ja i moja rodzina	• Uczeń docenia wartość, jaką w jego życiu stanowi rodzina. • Rozumie, że nieodpowiednimi słowami, gestami może komuś z rodziny sprawić przykrość. • Z szacunkiem traktuje członków rodziny, rozumie znaczenie dobrych stosunków z rodzeństwem. • Pamięta o świętach członków rodziny • Dostrzega wagę wyrażania wdzięczności i przywiązania do rodziny, choćby za pomocą drobnych gestów, słów czy czynności.
Ja, mój pokój i moja klasa	• Uczeń rozumie wagę estetycznego wyglądu swojego najbliższego otoczenia. • Rozumie, że uporządkowany pokój i klasa służą jego zdrowiu i dobremu samopoczuciu. • Zdaje sobie sprawę, że jest oceniany przez innych ludzi, że dbałość o porządek i estetykę swojego otoczenia jest jego wizytówką.
Ja i moje obowiązki	• Uczeń potrafi odróżnić czynności wykonane byle jak od wykonanych rzetelnie. • Rozumie, że starannie wykonana praca może być źródłem radości i satysfakcji. • Wie, że jest oceniany ze względu na jakość swojej pracy. • Rozumie też, że nie każdą pracę jest w stanie wykonać perfekcyjnie, że różni ludzie są uzdolnieni w różny sposób, ten, kto nie ma słuchu muzycznego, nie zaśpiewa tak jak uzdolniony śpiewak, ale może postarać się to zrobić jak najlepiej w granicach swoich możliwości. • Ma świadomość, że „opłaca się” porządnie wykonywać pracę, że ułatwia to życie, choć pozornie może się wydawać, że jest odwrotnie.
Ja i moje ciało	• Uczeń rozumie potrzebę dbałości o czysty, estetyczny wygląd. • Używa w życiu codziennym przyborów toaletowych, takich jak

	mydło, grzebień, szczotka. • Wie, jakie przybory mogą służyć jemu, a jakie przeznaczone są dla dorosłych. • Potrafi zachować się w toalecie, korzystać z umywalki zgodnie z jej przeznaczeniem. • Umie szanować urządzenia sanitarne w szkole i w domu. • Rozumie potrzebę mycia rąk przed jedzeniem itp.
Ja i dobre maniery	• Uczeń używa słów grzecznościowych: przepraszam, dziękuję, proszę – zarówno w stosunku do dorosłych, jak i rówieśników. • Gdy przychodzi do szkoły, kłania się nauczycielom i innym osobom. • Ustępuje miejsca innym, np. młodszym koleżankom i kolegom. • Nie używa siły stojąc w kolejce, czekając na coś. • Potrafi zachować się przy stole, w sposób kulturalny spożywa posiłki.
Ja i inni uczniowie z mojej szkoły	• Uczeń pomaga swoim kolegom, zarówno w poruszaniu się po szkole, jak i w innych sytuacjach. • Nie wykorzystuje przewagi swojej siły i doświadczenia do żadnych form oszukiwania czy wykorzystywania kolegów. • Potrafi zachować się wobec uczniów niepełnosprawnych, nawiązać z nimi kontakt, zrozumieć ich problemy i pomóc, kiedy trzeba. • Kolegów ze swojej i innej klasy traktuje jednakowo. • Stosuje formy grzecznościowe w kontaktach z kolegami i koleżankami, mówi np. „cześć”, kiedy spotyka innych uczniów. • Odróżnia bezsensowne skarżenie od sytuacji, o których powinien zawiadomić nauczyciela. • Nie prowokuje bójek i nie stosuje wulgaryzmów wobec kolegów, wszystkie konflikty stara się rozwiązać polubownie, jest prawdopodobny wobec rówieśników i dorosłych.
Ja i czas wolny	• Uczeń potrafi dobrze wykorzystać czas wolny • Rozumie, że leniuchowanie jest marnowaniem czasu. • Potrafi wskazać na różne formy czynnego wypoczynku, jak sport, czytanie, spacer po ciekawych miejscach, spotkania z przyjaciółmi, zabawa, pomoc rodzicom, działalność plastyczna. • Z rozsądkiem potrafi korzystać z tego, co proponują media. • Zna kryteria, którymi powinien się kierować przy wyborze programów telewizyjnych, gier komputerowych. • Umie dostrzec mnogość rzeczy wartych poznania i rozumie, że czas wolny może temu służyć. • Potrafi tak zaplanować dzień, aby znaleźć czas na realizację własnych zainteresowań.
Ja i piękno w moim otoczeniu	• Uczeń potrafi dostrzec piękno zarówno w przyrodzie, jak i wśród wytworów człowieka • Szanuje i nie niszczy szkolnych wystaw, klasowych gazetek, potrafi docenić wysiłek kolegów włożony w powstanie różnych prac. • Wie, że jeśli nie podobają mu się prace innych dzieci, nie powinien ich głośno komentować. • Rozumie, że nie należy wyśmiewać dokonań innych, nawet jeśli uważa się je za nieudane. • Czuje się odpowiedzialny za estetykę swojej klasy i szkoły. • Potrafi należycie zachować się w muzeum, teatrze, galerii itp. • Rozróżnia te zachowania, które szczególnie przeszkadzają innym w odbiorze dzieł sztuki.

Ja i dorośli	• Uczeń rozumie potrzebę poprawnego układania stosunków z dorosłymi. • Wie, że nie każdy dorosły kieruje się dobrymi intencjami i nie każdy jest przykładem do naśladowania. • Z szacunkiem odnosi się do osób starszych, rozumie potrzebę udzielania im pomocy. • Stosuje formy grzecznościowe w odniesieniu do dorosłych, kłania się, gdy napotka znajome osoby bez względu na funkcje, jakie pełnią w jego otoczeniu.
Na urodzinach u koleżanki lub kolegi	• Dziecko potrafi stosownie zachować się w czasie urodzinowego przyjęcia. • Złożyć życzenia koledze, koleżance. • Zachować umiar w jedzeniu, nie gromadzić na talerzu jedzenia na zapas. • Dziecko rozumie, że nie należy oceniać przyjaciół i kolegów na podstawie wielkości czy też ceny zakupionego prezentu. • Wie, że zabawy, żarty nie powinny uprzykrzać życia innym domownikom, że powinno się szanować zabawki, meble i inne sprzęty w domu kolegi. • Rozumie, że nie powinien być zbyt ciekawski i zaglądać w każdy zakamarek cudzego mieszkania lub brać do ręki wszystko, co zobaczy.
Jestem prawdomówny	• Uczeń rozumie potrzebę mówienia prawdy zarówno dorosłym, jak i rówieśnikom. • Wie, że tylko osoby mówiące prawdę zasługują na zaufanie. • Rozumie, że w dalszej perspektywie kłamstwo może krzywdzić zarówno jego samego, jak i innych ludzi.
Nie oceniam innych pochopnie ani na podstawie wyglądu	• Dziecko rozumie, że zbyt szybko i głośno wypowiadane negatywne oceny o innych mogą być niesprawiedliwe i krzywdzące.
Dostrzegam własne błędy i potrafię się do nich przyznać	• Uczeń posiada umiejętność krytycznej oceny swoich zachowań, potrafi dostrzec winę nie tylko w innych, ale i w sobie. • Przyznaje się do własnych błędów i przeprasza za nie. • Ponosi konsekwencje swoich błędów, pragnie je naprawić.
Porządnie wykonuję swoją pracę i szanuję pracę innych	• Uczeń dostrzega korzyści dla siebie i dla innych z solidnego wykonywania pracy. • Ma świadomość, że bardzo wiele w naszym życiu zależy od stosunku ludzi do tego, co robią. • Potrafi uszanować i docenić wysiłek innych ludzi, nie niszczy wytworów ich pracy i stara się je chronić.
Dbam o porządek w mojej szkole i w jej otoczeniu	• Uczeń rozumie, że estetyczny wygląd jego otoczenia w dużej mierze zależy od niego samego. • Potrafi wskazać działania, jakie mogą temu służyć, np. zorganizować sprzątanie klasy, terenu wokół szkoły itp.
Potrafię współdziałać z innymi	• Dzieci nie tylko potrafią prezentować swoje pomysły na forum grupy, ale także wysłuchiwać uważnie poglądów innych ludzi. • Oceniają pomysły nie ze względu na to, kto jest ich autorem, ale ze względu na przydatność danego pomysłu do rozwiązania jakiegoś problemu. • Nie wyśmiewają też mniej udanych pomysłów, ale starają się wykazać za pomocą argumentów ich słabe strony, w sposób poważny traktują swoich rozmówców.
Oglądam telewizję, DVD,	• Dzieci potrafią dostrzegać zalety i zagrożenia związane z

czytam prasę, korzystam z komputera	telewizją. • Odróżnić programy wartościowe od bezwartościowych. • Krytycznie odnosić się do przekazywanych przez media treści. • Nie traktować wszystkiego jako niezaprzeczalnych prawd. • Znać pojęcie uzależnienia od telewizji czy komputera, potrafią korzystać z mediów w sposób „planowy”, nie bezmyślny i automatyczny. • Dostrzegają rolę dorosłych jako przewodników po świecie mediów, zwracają się do nauczyciela, rodzica po radę dotyczącą tego, jakie programy TV lub gry czy programy edukacyjne warto są uwagi. • Z dystansem potrafi odnieść się do reklam. • Zdaje sobie sprawę z tego, że reklama może być narzędziem manipulacji, że może wymuszać czy wzbudzać pragnienie posiadania różnych rzeczy, niekoniecznie potrzebnych czy wartościowych.
Aktywnie uczestniczę w życiu szkoły	• Uczniowie dostrzegają wagę aktywnego uczestnictwa w życiu szkoły. • Rozumieją, że bierność prowadzi do zmniejszenia ich wpływu na otaczającą rzeczywistość. • Zauważają potrzebę uczestnictwa w wyborach do samorządu szkolnego, klasowego.